

Individualisering av læringsstien i norsk som andrespråk: lytte- og uttaletrening
Jacques Koreman, Olaf Husby, Violeta Martínez-Paricio, Jardar Eggesbø Abrahamsen

Uttaleundervisning får ofte relativt lite oppmerksomhet i norskkurs for utlendinger. Derfor har vi utviklet en nettbasert plattform som språkkinnlærere kan bruke utenfor klasserommet. Plattformen brukes til å lære et basisvokabular på *1000 ord og uttrykk*, men også byr på målrettede lytte- og uttaleøvelser.

Plattformen bruker **rollemodeller** for fire dialekter: østnorsk, vestnorsk, trøndersk og nordnorsk, med én mannlig og en kvinnelig taler i hver dialekt. Rollemodellen vises på skjermen som et snakkende hode (avatar). Brukerne kan ikke bare velge en passende rollemodell, de kan også høre på uttalen i de forskjellige dialektene. Dette er viktig, fordi norsk ikke har en standarduttale. Plattformen gir brukerne mulighet til å bli vant med de viktigste forskjellene mellom dialektene.

For å ivareta brukerens morsmål bruker plattformen en **multilingual kontrastiv analyse** som er basert på store databaser med over 500 språk. Systemet som utfører den kontrastive analysen heter *L1-L2map* og er basert på UPSID-databasen. *L1-L2map* viser forskjellene i lydinventaret mellom brukerens morsmål og norsk. På nåværende tidspunkt utvikles en kontrastiv analyse for stavelsesstruktur med grunnlag i LAPSyD-databasen og en kontrastiv analyse for ordtrykk med grunnlag i StressTyp-databasen.

Lingvistiske egenskaper som skiller norsk fra morsmålet brukes til å lage en **individualisert læringssti** til brukeren. Læringsstien blir videre optimalisert gjennom en strukturering av læringsstien som ivaretar universalitet/markerthet av lingvistiske egenskaper. Fokus på språklige forskjeller gjør brukerens læringssti effektivt, fordi han/hun bare går gjennom relevante øvelser i CALST, den Computer-Assisted Listening and Speaking Tutor.

Både *L1-L2map* og CALST er gratis tilgjengelige på nett. Alle brukerdata blir logget, og brukeren kan se informasjon om sin framskritt. Brukerdataene kan også gjøres tilgjengelig til hans/hennes norsklærer, som kan bruke øvelsesresultatene i undervisningen. Dermed blir plattformen integrert i undervisningen. I anonymisert form kan dataene brukes til **forskningsformål** for å øke vår kunnskap om måten morsmålet påvirker læring av norsk som andrespråk.